

Излагање првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на видео састанку јадранско-јонског савета Јадранско-јонске иницијативе и Министарском састанку Стратегије ЕУ за Јадранско-јонски регион (*EUSAIR*)

„Ваше Екселенције,
Екселенцијо Касталанета,
Драге колеге,
Даме и господо,

Захваљујем се што сте се одазвали нашем позиву да учествујете на данашњем састанку, који организујемо, уз коришћење свих предности савремене технологије.

Када је Република Србија, прошле године од наших колега из Црне Горе преузела једногодишње председавање Јадранско-јонском иницијативом и Стратегијом ЕУ за Јадранско-јонски регион, имао сам планове. Као што сам на састанку 8. маја 2019. године у Будви рекао, планирао сам да Република Србија настави да продубљује сарадњу у оквиру Јадранско-јонског региона, планирао сам да се у капацитету министра спољних послова Председавајућег, ослањамо на искуства претходних председавајућих и да сарађујемо тесно са будућим председавајућим, рачунајући на подршку и експертизу Сталног секретаријата Јадранско-јонске иницијативе из Анконе.

Сви ви који ме познајете, уверен сам да знате да сам планирао да се председавање Републике Србије Јадранско-јонском иницијативом и пратећом Стратегијом Европске уније оконча петим Форумом на којем бисмо поред нашег редовног, заједничког рада, имали прилику да посетите Београд и уживате у традиционалном српском гостопримству. А онда нам се одједном, преко ноћи догодио „живот“. Живот је, научио сам кроз своју каријеру политичара, оно што нам се дешава док правимо планове за живот. Десица нам се свима пандемија Ковид 19 која је постала претња без преседана по све земље учеснице Јадранско-јонске иницијативе и Јадранско-јонског региона у целини. Сви смо били приморани да предузмемо мере заштите, које су у целом Јадранско-јонском региону биле веома сличне, а колоквијално смо их заједнички назвали „Остани код куће“.

Шта је пандемија корона вируса значила за Србију као актуелног председавајућег Јадранско-јонском иницијативом и пратећом стратегијом ЕУ и како је утицала на наш заједнички рад? Пандемија нам се свима десица баш

у тренутку када је Република Србија, уз пуну помоћ Секретаријата Јадранско-јонске иницијативе већ била спровела 17, од Календаром председавања предвиђених 35 активности. Она се десила баш у оном тренутку када смо са представницима Секретаријата Јадранско-јонске иницијативе и свим земљама учесницама, планирали обележаваће 20-годишњице постојања наше Иницијативе. Она се десила баш у тренутку када смо заједничким напорима са Европском комисијом, *Facility point-on* и свима вама, са пуно ентузијазма радили на утврђивању будућих приоритета Стратегије Европске уније за Јадранско-јонски регион (*Embedding process*) и када је финална листа водећих пројеката за сва четири стуба Стратегије била готово у завршној фази. Пандемија се десила управо онда када је Привредна комора Републике Србије, која је на почетку нашег председавања постала пуноправни члан „Јадранско-јонског Форума Привредних комора“, била спремна да организује низ догађаја који су за циљ имали јачање наше међусобне сарадње.

Даме и господо,

Још једно питање које се само намеће је, где смо са нашим заједничким активностима сада и шта можемо да очекујемо у перспективи? Са задовољством могу да констатујем да смо, упркос тешким изазовима којима нас је изложила пандемија корона вируса, ипак успели да сачувамо континуитет примене базичних вредности усвојених потписивањем „Декларације“ у Анкони пре 20 година. Заједничким напорима смо успели да наставимо, поред традиционалних и да их тако назовем – нове активности започете за време претходног председавања, као што је нпр. рад „Председавајуће Тројке“. Процес ширења учешћа у Јадранско-јонској иницијативи рефлектован прошлогодишњом „Будванском декларацијом“ у којој су маркирани пријем у чланство Иницијативе Северне Македоније и Сан Марина, успешно је настављен и под председавањем Републике Србије. Наиме, користим и ову прилику да још једном честитам нашим колегама из Северне Македоније што су 2. априла ове године постали девета земља учесница Стратегије Европске уније за Јадранско-јонски регион у пуном капацитету и изразим задовољство што ће заједно са експертима из Италије и Србије координирати рад Стуба 2 – „Повезивање региона“. Честитам, такође, колегама из Секретаријата у Анкони, као и колегама из Сан Марина, на успешно учињеној и усвојеној измени Правила процедуре Јадранско-јонске иницијативе што је, природно, захтевао пријем нове земље у Иницијативу.

Република Србија је током протеклог председавања настојала и да учини неке нове искорак у свом капацитету председавајућег. Навешћу два примера за то.

Прво, покушали смо да одржаваће појединих округлих столова који представљају једно од основних средстава рада Јадранско-јонске иницијативе подигнемо на виши ниво, тиме што смо округли сто на тему: „Емиграција радне снаге“ организовали тако што је скупом председавао ресорни министар Владе Републике Србије, а на скупу је учествовала и министарка која се у Влади Републике Србије бави специфичним питањима из ове области. Друго, принцип „субсидијарности“ који практично представља суштински оквир рада Јадранско-јонске иницијативе, потврдили смо тако што смо први пут у историји Иницијативе организовали заједнички састанак представника председавајућег из Министарства спољних послова, представника Секретаријата из Анконе са представницима Форума градова Јадранско-јонске иницијативе и Уни Адриона – представницима академске заједнице.

Даме и господо,

Велики део онога што смо заједнички радили са Секретаријатом из Анконе садржи „Годишњи извештај о резултатима активности Сталног секретаријата Јадранско-јонске иницијативе“ који је свима дистрибуиран 21. маја ове године. Ваша екселенцијо Касталанета, желим да Вам се захвалим на оцени коју сте изнели у овом извештају да је председавање Републике Србије било, „успешно и динамично“. Такође, желим да се захвалим вашем тиму који нам је пружио сву потребну експертизу и помоћ током председавања. Надам се да ће писмо које смо колегиница Јоксимовић и ја ових дана, у име свих нас, а на основу одлуке са 10. састанка Управног одбора Стратегије ЕУ за Јадранско-јонски регион, упутили комесару за проширење и политику суседства Оливеру Вархејиу, допринети продубљавању наше заједничке добре сарадње са Европском комисијом.

И на крају, желим још једном да потврдим посвећеност Републике Србије вредностима Јадранско-јонске иницијативе и припадајуће Стратегије, у оквиру којих спроводимо активности које нас, који још нисмо пуноправне чланице Европске уније, јачају на том путу, а оне које то већ јесу чине још бољим местом за живот.

Уз недвосмислену спремност на даљу сарадњу са свим земљама учесницама Јадранско-јонске иницијативе, пуно успеха желим нашим словеначким колегама у функцији наредног председавајућег.

Драги пријатељи,

Дозволите ми да за крај кажем још једну ствар: колико год да су од користи савремене технологије, оне не могу надоместити људски контакт и гостопримство. Зато се веома радујем да Вас све ускоро видим уживо, можда управо овде у Београду.“

Београд,
27. мај 2020. године